

ΠΡΟΛΟΓΟΣ : 1η Σκηνή (στ. 1- 82)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εμφανίζεται στη σκηνή η Ελένη δηλώνοντας ότι βρίσκεται στην Αίγυπτο. Αναφέρει πως βασιλιάς του τόπου ήταν ο Πρωτέας ο οποίος με τη σύζυγό του, την Νηρηίδα Ψαμάθη απέκτησε δύο παιδιά, τον Θεοκλύμενο και την μάντισσα Θεονόη. Αναφέρει επίσης ότι γονείς της ίδιας είναι ο Τυνδάρεως και η Λήδα. Στην συνέχεια, εξιστορεί τα βάσανά της. Η Αφροδίτη, η Ήρα και η Αθηνά πήγαν στον Πάρι για να κρίνει την πιο όμορφη από αυτές. Η Αφροδίτη του υπόσχεται την Ελένη και εκείνος κρίνει ως πιο όμορφη εκείνη. Τότε η Ήρα οργίζεται και του δίνει ένα είδωλο αντί για την πραγματική Ελένη. Ακόμα, η ηρωίδα αποκαλύπτει πως ο Δίας προκάλεσε τον τρωικό πόλεμο ώστε να ανακουφίσει την γη απ' το πλήθος των ανθρώπων. Παράλληλα, φρόντισε να μεταφερθεί η Ελένη στην Αίγυπτο, υπό την προστασία του Πρωτέα, ο οποίος όμως πλέον έχει πεθάνει και τώρα ο Θεοκλύμενος επιθυμεί την Ελένη για σύζυγό του. Η Ελένη, τώρα, βρίσκεται κέτισσα στο μνήμα του Πρωτέα για να εξασφαλίσει άσυλο.

ΕΝΟΤΗΤΕΣ – ΠΛΑΓΙΟΤΙΤΛΟΙ

1. Στίχοι 1-18: Ο τόπος της δράσης και τα πρόσωπα.
2. Στίχοι 18-25: Η ταυτότητα της ηρωίδας.
3. Στίχοι 26-59: Η Ελένη και τα βάσανά της στο παρελθόν.
4. Στίχοι 60-82: Τα βάσανα της Ελένης στο παρόν.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Μαντική τέχνη (στ. 15-18) , **ικεσία** (στ.79), **ανθρωπομορφισμός των θεών** (στ.37-38) (Η Ήρα οργίζεται με την απόφαση του Πάρι να επιλέξει την Αφροδίτη).

ΣΚΗΝΟΘΕΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ: Η σκηνή παρουσιάζει το παλάτι του βασιλιά της Αιγύπτου. Μπροστά στο παλάτι βρίσκεται ο τάφος του Πρωτέα, στον οποίο έχει καταφύγει η Ελένη για άσυλο.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΚΗΝΗΣ: Παρουσιάζεται η ηρωίδα και παρέχονται πληροφορίες για την καταγωγή και το παρελθόν της. Επίσης, παρέχονται πληροφορίες για τον Μενέλαο και την Θεονόη.

ΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

Αντίθεση είναι-φαίνεσθαι:

α) στ. 32-33 → Η ομορφιά είναι φαινομενικά θετικό στοιχείο, αλλά στην ουσία μπορεί να προκαλέσει καταστροφή.

β) στ. 39-43 → Ο Πάρις νομίζει ότι την έχει, αλλά εκείνη βρίσκεται στην Αίγυπτο.

γ) στ. 66-68 → Η Ελένη παρουσιάζεται τίμια και ηθική, σε αντίθεση με την εικόνα που έχουν σχηματίσει οι Έλληνες για αυτήν.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΕΛΕΝΗ: Είναι μια γυναίκα σοφή και λογική που έχει επίγνωση των γεγονότων και της κατάστασης. Είναι βασανισμένη, πιόνι στα χέρια της θεάς Αφροδίτης, η οποία την υποσχέθηκε στον Πάρι (στ.30-34). Παρουσιάζεται ευσεβής παρά το γεγονός ότι δε δείχνει να εκτιμά τους θεούς και τις επιλογές τους. Εκφράζει απέχθεια για την ομορφιά της, διότι της προκάλεσε δυστυχία (στ.32-33). Επίσης, χωρίς να ευθύνεται, έχει προκληθεί εξαιτίας της ο πόλεμος της Τροίας (στ. 59-64) και οι Έλληνες την καταριούνται (στ.65-68) γι' αυτό και θεωρεί την ζωή της ανώφελη (στ.68-69). Η κατάσταση στην οποία τώρα βρίσκεται είναι δύσκολη, διότι ο Θεοκλύμενος επιθυμεί να την παντρευτεί χωρίς τη θέλησή της, και γι' αυτόν τον λόγο προσπέφτει ικέτισσα στο μνήμα του Πρωτέα (στ.78-80). Θέλει να μείνει πιστή στον Μενέλαο και να διατηρήσει την αξιοπρέπειά της.

ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ:

- Στίχοι 32-33: « αν όμορφο λογιέται ό,τι σου φέρνει/ τη δυστυχία».
- Στίχος 42: «θαρρεί πως μ' έχει – κούφια ιδέα».
- Στίχοι 50-52: «Εγώ βραβείο / παλικαριάς στους Έλληνες και Τρώες/ ποτέ δεν ήμουν, ήταν τ' όνομά μου».
- Στίχοι 64-65: «κι ενώ τόσα πάθη/ τράβηξα, από παντού ακούω κατάρες».

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

- Στίχοι 1-3: «Ο Νείλος... τους κάμπους».
- Στίχοι 47-48: «να ξαλαφρώσει η μάνα γη... ανθρώπων».
- Στίχος 53: «πτυχές... του αιθέρα».
- Στίχος 74: «έβλεπε τον ήλιο».
- Στίχος 76: «στη σκοτεινιά της γης».

ΠΡΟΣΩΠΟΠΟΙΗΣΗ:

- Στίχος 20: «μια φήμη... λέει».

ΠΡΩΘΥΣΤΕΡΟ:

- Στίχος 16: «μελλούμενα και τωρινά».